

Kúria
végzése

Az ügy száma: Bfv.III.347/2020/11.

A határozat szintje: felülvizsgálat

A tanács tagjai: . Márki Zoltán, a tanács elnöke
Molnár Ferencné dr., előadó bíró
. Bartkó Levente, bíró

Az eljárás helye:

Az eljárás formája: tanácsülés

Az ülés napja: 2021. január 19.

Az ügy tárgya: rongálás büntette

Terhelt(ek): I. rendű
II. rendű

Első fok: Pesti Központi Kerületi Bíróság, 19.B.32.067/2017/24., ítélet,
tárgyalás, 2018. május 30.

Másodfok: övárosi Törvényszék, 28.Bf.8435/2019/8., végzés,
nyilvános ülés, 2019. október 8.

Az indítvány előterjesztője: Fővárosi Főügyészség

Az indítvány iránya: az I. rendű és a II. rendű terhelt terhére

Rendelkező rész

A Kúria a rongálás büntette miatt az I. rendű terhelt és társa ellen folyamatban volt büntetőügyben a Fővárosi Főügyészség által benyújtott felülvizsgálati indítványt elbírálva a Pesti Központi Kerületi Bíróság 19.B.32.067/2017/24. számú ítéletét és a Fővárosi Törvényszék 28.Bf.8435/2019/8. számú végzését hatályon kívül helyezi, és az elsőfokú bíróságot új eljárásra utasítja.

A Kúria végzése ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

I.

- [1] A Pesti Központi Kerületi Bíróság a 2018. május 30. napján kelt 19.B.32.067/2017/24. számú ítéletével az I. rendű terheltet és a II. rendű terheltet - mint bűnsegédet - az ellenük rongálás büntette [Btk. 371. § (1) bekezdés és (3) bekezdés b) pont bc) alpont] miatt emelt vád alól bűncselekmény hiányában felmentette. A bíróság a tulajdon elleni szabálysértés [Szabs. törvény 177. § (1) bekezdés b) pont] miatt mindkét terhelttel szemben az eljárást megszüntette, rendelkezett az eljárás során lefoglalt bűnjelekről és a bűnyogi költség viseléséről.

- [2] A súlyosítás - bűnösség megállapítása és büntetés kiszabása - végett bejelentett fellebbezés alapján a Fővárosi Törvényszék mint másodfokon eljáró bíróság a 2019. október 8. napján jogerőre emelkedett 28.Bf.8435/2019/8. számú végzésével az elsőfokú ítéletet helybenhagyta.
- [3] Az alapügyben a Központi Nyomozó Főügyészség 2017. július 19-én benyújtott 1.Nyom.745/2015. számú vádiratában az I. rendű és a II. rendű terhelttel - mint bűnsegéddel - szemben a Btk. 371. § (1) bekezdésébe ütköző és a (3) bekezdés bc) pontja szerint minősülő rongálás büntette miatt emelt vádat.
- [4] Az elsőfokú ítélet elleni ügyészi fellebbezés indokai szerint a Szovjet hősi emlékmű nem temetési hely és nem temetkezési emlékhely, ugyanakkor a kulturális örökség részét képező kulturális javak körébe tartozik. A kegyeleti emlékhelyen létesített, és jogszabályi védelem alatt álló köztéri szobor megrongálása ezért alkalmas a Btk. 371. § (3) bekezdés b) pont ba) alpontjában meghatározott minősítő körülmény megállapítására. Hivatkozott arra, hogy a terhelték magatartása a rongálás mellett a társadalmi együttélés szabályaival nyíltan szembe helyezkedő, azt durván sértő, ezáltal kihívóan közösségellenes, egyben erőszakos is volt, hiszen egyetlen politikai rendezvény vagy tüntetés céljával sem összeegyeztethető egy közterületen lévő emlékmű megrongálása. Ezért az a rongálás büntetvével halmazatban a Btk. 339. § (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés a) és e) pontjai szerint minősülő garázdaság büntetteként is minősül.
- [5] Az eljáró bíróság által megállapított tényállás lényege szerint az I. rendű terhelt, aki az egyik párt frakciócsoportjában 2010. május 14. napja és 2016. augusztus 31. napja között országgyűlési képviselő volt, 2015. október 25. napján egy téren megtartott sajtótájékoztatón - egy korábbi pártrendezvényen elhangzott felhívás alapján - a helyszínen megjelent 25-40 fős tömeget a téren álló Szovjet hősi emlékművön található jelképek eltávolítására szólította fel.
- Ezt követően az I. rendű és a II. rendű terhelt a tömeggel együtt a helyszínre vonult létrákkal, kalapáccsokkal és vésőkkel felszerelve. Az emlékműnél az I. rendű terhelt felolvasta a Büntető Törvénykönyvnek az önkényuralmi jelképekre vonatkozó törvényi tényállását, majd az emlékmű biztosítását ellátó rendőrökhöz fordulva arra kérte őket, hogy engedjék meg az emlékművön található jelképek eltávolítását.
- A rendőrök a tömeget távozásra szólították fel, amelynek sem a terhelték, sem az eljárás során ismeretlenül maradt személyazonosságú személyek nem tettek eleget. Az I. rendű terhelt a talapzatra felugrott és az emlékmű közelébe próbált jutni, a helyszínt biztosító rendőrök ebben azonban megakadályozták. Amikor az I. rendű terhelt észlelte, hogy nem tud az emlékműre vezető lépcsőkön feljutni a jelképekhez, többször körbejárta azt, és több helyen, több alkalommal megkísérelt a talapzatra felugrani. Több sikertelen kísérletet követően az I. rendű terhelt felhagyott azzal a szándékával, hogy a korábbi felhívásnak megfelelően eltávolítsa a sarló-kalapácsot ábrázoló jelképet az emlékműről. Ehelyett az I. rendű terhelt jól hallhatóan közölte a jelenlévő tömeggel, hogy ha nem sikerült az emlékművön található címer eltávolítása, akkor a talapzatnál kezdi a bontást. Az I. rendű terhelt innentől kezdve már nem az általa jogsértőnek tartott jelképet akarta eltávolítani, hanem az emlékművet akarta megrongálni.
- Az I. rendű terhelt ezt követően, a kezében egy kalapáccsal és egy vésővel az emlékmű talapzatához lépett, ahol az emlékmű felé vezető feljárati járdakő és az emlékmű márványtalapzata közötti műkövet kezdte el a nála lévő vésővel és kalapáccsal megbontani. Az emlékmű biztosítását végző rendőrök a terhelt cselekményének folytatását úgy akadályozták meg, hogy elvették a terheltől a kalapácsot.
- Ezt követően az I. rendű terhelt azzal fordult az öt körülvevő tömeghez, hogy közölte, „ellopták a kalapácsom, ki tud nekem adni egyet”.
- A II. rendű terhelt, aki az I. rendű terhelt azon cselekményét, amikor a talapzat bontását megkezdte, tőle mintegy 3-4 méter távolságból nézte végig, az I. rendű terhelt kérésére egy másik kalapácsot

nyújtott át neki azért, hogy azzal az I. rendű terhelt a Szovjet hősi emlékmű rongálását folytatni tudja.

Az kétséget kizáró bizonyossággal nem volt megállapítható, hogy az I. rendű terhelt az emlékmű talapzatára a kalapáccsal további ütésekkel mért volna.

Az emlékművön két helyen, összesen 40.000 forintot meg nem haladó rongálási kár keletkezett, amely nem térült meg.

[6] Az eljárás bírósági jogi álláspontja szerint a Szovjet hősi emlékmű nem tartozik a kulturális örökség részét képező kulturális javak körébe, továbbá az emlékmű sem temetési helynek, sem pedig temetkezési emlékhelynek nem minősül, hanem kegyeleti emlékhelynek tekintendő. A bíróság kifejtette, hogy a kulturális örökség védelméről szóló 2001. évi LXIV. törvény 46-47. §-ából következik, hogy a védett kulturális javak körébe a törvény alapján védettnek minősülő, abban felsorolt kulturális javak, valamint a hatóság által védetté nyilvánított kulturális javak tartoznak. A kulturális javak és kulturális örökség elemeinek fogalmát a szaktörvény 7. § 10. és 11. pontja határozza meg, ebbe a körbe azonban a cselekménnyel érintett emlékmű nem illeszthető be. Attól, hogy az 1947. évi XIX. törvény 2. §-a, valamint a 104/1996. (VII. 16.) Kormányrendelettel kihirdetett, a Magyar Köztársaság Kormánya és az Oroszországi Föderáció Kormánya között a háborúban elesett katonák és polgári áldozatok emlékének megörökítéséről, valamint sírjaik jogi helyzetéről szóló Moszkvában, 1995. március 6-án aláírt Megállapodás előírta a szovjet-orosz katonai emlékművek védelmét, fenntartását és ápolását, az emlékmű nem válik a kulturális örökség részét képező kulturális javak részévé, hatóság által védetté nyilvánított kulturális tárgynak nem tekinthető. Ekként a Btk. 371. § (3) bekezdés b) pont ba) pontjában írt - védett kulturális javak körébe tartozó tárgy megrongálása -, sem pedig a (3) bekezdés b) pont bc) alpontja szerinti minősítő körülmény nem valósult meg.

[7] A garázdaság megvalósulásával összefüggésben a másodfokú bíróság hivatkozott arra, hogy a tényállás szerint a meghirdetett politikai demonstráció végig rendőri biztosítás mellett zajlott, abból nem a közösség nyugalmaival kapcsolatos leplezetlen - akár eshetőleges szándékú - szembe fordulásra, hanem a szovjet emlékművel kapcsolatos politikai véleményének szimbolikus kifejezésére és a figyelemfelhívásra, a médiába való bekerülés szándékára vonható következtetés. Ezért a bíróság a terhelték esetében a garázdaság büntetettét sem látta megállapíthatónak.

II.

[8] A bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen a Fővárosi Főügyészség Bf.1054/2020/1. szám alatt 2020. február 26. napján a Be. 651. § (1) bekezdés alapján, a Be. 649. § (1) bekezdés a) pont ac) alpontjában foglalt okból felülvizsgálati indítványt terjesztett elő a jogerős ítélet hatályon kívül helyezése, és az elsőfokú bíróság új eljárás lefolytatására való utasítása érdekében.

[9] Indokai szerint az eljárás bírósági jogerős ítéletében mindkét terheltet a büntető anyagi jogi szabályok megsértésével, törvénytelenül mentette fel. Hivatkozott arra, hogy a Szovjet hősi emlékműnek hatóság általi védetté nyilvánítására nem került sor, azonban a 2001. évi LXIV. törvény szerint a kulturális örökség védelme nem csupán e törvény, hanem más jogszabály, illetve nemzetközi szerződés alapján is fennállhat. A törvény 1. § (1) bekezdése értelmében ugyanis a kulturális örökség e törvény szerinti védelme nem érinti az annak elemein más jogszabályok alapján fennálló védettséget. Ilyennek tekintendő a szovjet-orosz katonai emlékművek és hősi temetők kegyeleti gondozásáról szóló, a 2006. évi CIX. törvénnyel módosított 1947. évi XIX. törvény; valamint a 104/1996. (VII. 16.) Kormányrendelettel kihirdetett, a Magyar Köztársaság Kormánya és az Oroszországi Föderáció Kormánya között a háborúban elesett katonák és polgári áldozatok emlékének megörökítéséről, valamint sírjaik jogi helyzetéről szóló Moszkvában, 1995. március 6-án

aláírt Megállapodás. Az ügyészi álláspont szerint az emlékmű a védett kulturális javak közé tartozó tárgy, melynek védeltségét jogszabály deklarálja, ennél fogva annak megrongálása, az okozott kár nagyságától függetlenül a Btk. 371. § (1) bekezdésébe ütköző, és a (3) bekezdés b) pont ba) alpontja szerint minősülő bűncselekmény.

- [10] Az ügyész kifejtette, hogy a terheltek magatartása a társadalmi együttélés szabályaival nyíltan szembe helyezkedő, azt durván sértő, ezáltal kihívóan közösségellenes volt, hiszen egyetlen politikai rendezvény vagy tüntetés céljával sem lehet összeegyeztethető egy közterületen lévő emlékmű demonstratív, a tárgy védelmére kirendelt rendőrök tiltása ellenére történő megrongálása. Magatartásuk erőszakos is volt, ami jelen esetben az emlékmű megrongálásában, mint dolog elleni erőszakban nyilvánult meg. Az elkövetés helyére és időpontjára (közterületen, nappali órákban, sajtó jelenlétében) figyelemmel a cselekmény alkalmas volt megbotránkozás vagy riadalom keltésére. A köznyugalom elleni cselekményt a terheltek továbbá nyilvános rendezvényen és csoportosan követték el, így a garázdaság bűncselekményének minősített esetét is megvalósították. Mindezek alapján indítványozta, hogy a Kúria a megtámadott határozatot mindkét terhelt tekintetében helyezze hatályon kívül, és az elsőfokú bíróságot új eljárásra utasítsa.
- [11] A Legfőbb Ügyészség BF.264/2020/3. és 5. számú átiratában a Fővárosi Főügyészség felülvizsgálati indítványát - annak indokaival és jogi álláspontjával egyetértve - változatlan tartalommal fenntartotta.
- [12] Az I. rendű terhelt védője az ügyészi felülvizsgálati indítványra tett észrevételében a megtámadott határozatok hatályban tartását kérte. Álláspontja szerint helyes az a jogi következtetés, hogy az I. rendű terhelt cselekményével érintett emlékmű nem tartozik a kulturális javak körébe, és nem is minősül védett kulturális javak körébe tartozó tárgynak, de temetkezési emlékhelynek sem. A jogi értelemben való védeltséghez az irányadó kulturális örökségvédelmi szakmai normák szerinti jogi aktus formájában megtett minősítés elengedhetetlen, ilyen minősítésre azonban az obeliszk esetében nem került sor. Kifejtette, hogy a cselekmény idején hatályos büntetőjogi norma a rongálással érintett tárgyak tekintetében csak és kizárólag a védetté nyilvánítási jogi eljárás eredményeként védetté nyilvánított tárgyak, és csak a kulturális javak körébe tartozó tárgyak tekintetében biztosítja a magasabb szintű büntetőjogi védelmet. A garázdaság büntetvével összefüggésben - a Kúria EBH.2019.B.5. számú döntését megjelölve - hivatkozott arra, hogy a garázdaság bűncselekményi alakzatának megvalósulásához szükséges erőszakos magatartás akkor kihívóan közösségellenes, ha közvetlenül és durván sérti vagy sértheti a közösség nyugalalmát, mert az elkövető cselekményét az utóbbihoz fűződő érdek gátlástalan, nyílt semmibevevéssel hajtja végre. Jelen esetben a garázdaság tényállásszerű megvalósulásához szükséges kihívó közösségellenes magatartás hiányzik, mert az I. rendű terhelt szándéka nem irányult eredetileg semmilyen rongálási cselekményre, a verbális után szimbolikus véleménynyilvánítással élt. Ugyanakkor a tőle néhány méteres közelségben álló nagy létszámú rendőri erők okán biztos tudatában lehetett annak, hogy a tüntetés céljait nyomatékosító jelképes eszközhasználatát a rendőrség nyomban megakadályozza, ahogy ez meg is történt. Ennélfogva az I. rendű terhelt cselekménye bűncselekményt nem valósított meg.
- [13] A II. rendű terhelt védője észrevételében kifejtette, hogy az eljáró bíróság a megfelelő jogszabályok alkalmazásával, helyes jogi érveléssel támasztotta alá, hogy a Szovjet hősi emlékmű nem tartozik a kulturális örökség részét képező kulturális javak körébe, így a rongálás büntette minősített alakzatának megállapítására nem kerülhet sor. Hivatkozott arra, hogy a jogerősen megállapított ítéleti tényállás szerint nem állapítható meg kétséget kizáróan, hogy a II. rendű terhelt által az I. rendű terhelt részére átadott kalapáccsal az I. rendű terhelt további ütésekért mért volna az emlékmű talapzatára, ezáltal a II. rendű terhelt semmilyen erőszakos cselekményben nem működött közre. Ezért a megtámadott határozat hatályban fenntartását kérte.
- [14] A Kúria a felülvizsgálati indítványt a Be. 660. § (1) bekezdése alapján tanácsulésen bírálta el, mivel az ügyben nyilvános ülés kitézését az arra jogosultak nem kérték [Be. 660. § (2) bekezdés a) pont, 74/2020. (III. 31.) Kormányrendelet 83. § (1)-(2) bekezdés, 2020. évi LVIII. törvény 212. § (2)

bekezdés].

III.

- [15] A felülvizsgálati indítvány alapos.
- [16] A felülvizsgálat rendkívüli jogorvoslat, a jogerős ügydöntő határozattal szembeni jogi - és nem pedig ténybeli - kifogás lehetőségét biztosítja. Kizárólag a Be. 648. § a)-d) pontjában megjelölt anyagi és eljárásjogi okokból vehető igénybe, a felülvizsgálati okok törvényi köre nem bővíthető.
- [17] A Be. 649. § (1) bekezdés a) pont ac) alpontja alapján felülvizsgálatnak van helye, ha a terhelt felmentésére a büntető anyagi jog szabályainak megsértése miatt került sor. Emiatt az ügyész jogosult a jogerős határozat közlésétől számított hat hónapon belül a terhelt terhére felülvizsgálati indítványt előterjeszteni [Be. 651. § (1) bekezdés, Be. 652. § (3) bekezdés].
- [18] A Fővárosi Törvényszék a 2019. október 8-án meghozott és aznap jogerőre emelkedett végzésével helyben hagyta a Pest Központi Kerületi Bíróság elsőfokú ítéletét, amely az I. rendű és a II. rendű terheltet - bűncselekmény hiányában - felmentette a rongálás büntette miatt emelt vád alól. Az iratokból kitűnően a 2019. október 8. napján megtartott másodfokú nyilvános ülésen az ügyész jelen volt, a Fővárosi Főügyészség 2019. február 26. napján nyújtott be az elsőfokú bíróságnál felülvizsgálati indítványt. Ekként a felülvizsgálati indítvány joghatályos.
- [19] Felülvizsgálatban a felülbírálat az indítványhoz [Be. 652. § (1) bekezdés], a jogerős határozatban megállapított tényálláshoz [Be. 650. § (2) bekezdés], és főszabályként a megtámadott határozat meghozatala idején hatályos jogszabályokhoz [Be. 659. § (2) bekezdés] kötött. Felülvizsgálati eljárásban bizonyításnak nincs helye [Be. 659. § (1) bekezdés]. A jogkövetkeztetések - így jelen esetben a felmentő rendelkezés - helyességének kérdése kizárólag az irányadó tényállás alapulvételével vizsgálható.
- [20] A felülvizsgálati indítvány szerint téves az eljáró bíróság azon álláspontja, mely szerint a Szovjet hősi emlékmű nem tartozik a kulturális örökség részét képező kulturális javak körébe, **védetté nyilvánított kulturális tárgynak nem tekinthető**, így a rongálás büntette minősített alakzatának megállapítására nem kerülhet sor. Ez kétségtelen jogi - nem ténybeli - támadás, a megállapított tényekből vont jogkövetkeztetés kifogásolása.
- [21] A Kúria általi felülbírálat jelen ügyben tehát annak vizsgálatát jelenti és igényli, hogy az eljáró bíróságnak az irányadó tényállás alapján a terhelt büntetőjogi felelőssége hiányára vont jogkövetkeztetése megfelel-e a büntető anyagi jog szabályainak.
- [22] Törvényt sértett az alapügyben eljáró első- és másodfokú bíróság egyaránt, amikor - az általa irányadónak tartott, lényegileg a váddal egyező tényállás alapján - az I. rendű és a II. rendű terheltet bűncselekmény hiányában felmentette a terhükre rótt bűncselekmény vádjá alól.
- [23] Felülvizsgálatban a bűncselekmény hiányában felmentő rendelkezés felülbírálatának egyaránt tárgya a tényállásszerűség és a bűnösség kérdése. A tényállásszerűség az úgynevezett tárgyi okozatosság, a bűnösség pedig az úgynevezett alanyi okozatosság. A kettő együtt adja ki, hogy az elkövető tehet arról, amit a terhére róttak, amivel vádolják, mert van olyan külvilágbeli magatartása, ami a büntetőtörvényi tényállás szerinti elkövetői magatartás (mint szükséges ismérv a tárgyi oldalon); és mert tehet az ilyen magatartás tanúsításáról. Ez utóbbi az anyagi jogi bűnösség elengedhetetlen alapja, ami az alanya tudati, gondolati világával függ össze (és mint ilyen, szükséges ismérv az alanyi oldalon). A bűncselekmény hiánya pedig ezek hiányát jelenti.
- [24] Jelen ügyben eldöntendő kérdés, hogy az irányadó tényállás alapján igényel-e érdemben büntetőjogi megítélést valamely irányadó tényállás szerinti (és a vádban felrótt) magatartás. Másképpen szólva a felmentés folytán nem maradt-e törvényt sértő módon, büntetőjogi megítélés nélkül valamely olyan magatartás, ami a vádban felrótt, és az eljáró bíróság által is tényként megállapított.
- [25] Ugyanakkor a Kúria döntési jogköre korlátozott, a felmentő rendelkezés bűnösséget megállapító megváltoztatására nincs törvényi lehetőség. Ha a Kúria a felülvizsgálati indítványnak nem ad helyt,

a megtámadott határozatot hatályában fenntartja [Be. 662. § (1) bekezdés]; ha azonban a terhelt felmentésére a büntető anyagi jog szabályainak megsértése miatt került sor, akkor a határozatot hatályon kívül helyezi, és az eljárást bíróságot új eljárásra utasítja [Be. 663. § (1) bekezdés a) pont].

- [26] A Btk. 371. § (1) bekezdése szerint, aki idegen vagyontárgy megsemmisítésével vagy megrongálásával kárt okoz, rongálást követ el.
A (3) bekezdés b) pont ba) alpontja pontja szerinti minősítő körülmény megvalósul, ha az elkövető védett kulturális javak körébe tartozó tárgyat, műemléket, régészeti lelőhelyet vagy régészeti leletet megrongál.
- [27] Eldöntendő kérdés, hogy a Szovjet hősi emlékmű a Btk. 371. § (3) bekezdés b) pont ba) alpontja szerinti elkövetési tárgynak tekintendő-e.
- [28] A kulturális örökség védelméről szóló 2001. évi LXIV. törvény elkövetés idején - és egyébként jelenleg is - hatályos
- 1. § (2) bekezdése kimondja, hogy a kulturális örökség e törvény szerinti védelme nem érinti az annak elemein más jogszabályok alapján fennálló védettséget.
 - A 4. § (1) bekezdése szerint a kulturális örökség a nemzet egészének közös szellemi értékeit hordozza, ezért megóvása mindenkinek kötelessége. Tilos a kulturális örökség védett elemeinek veszélyeztetése, megrongálása, megsemmisítése, meghamisítása, hamisítása.
 - Az 5. § (2) bekezdése alapján a nemzetközi együttműködésben a nemzetközi szerződésekkel összhangban érvényesíteni kell a határokon túli magyar vonatkozású kulturális örökség, és a más nemzetek hazánkban található kulturális örökségének védelmét.
 - A 7. § 10. pont Kulturális javak: az élettelen és élő természet keletkezésének, fejlődésének, az emberiség, a magyar nemzet, Magyarország történelmének kiemelkedő és jellemző tárgyi, képi, hangrögzített, írásos emlékei és egyéb bizonyítékai - az ingatlanok kivételével -, valamint a művészeti alkotások.
 - A 7. § 11. pont Kulturális örökség elemei: a régészeti örökség, a hadtörténeti örökség régészeti módszerekkel kutatható elemei, a műemléki értékek, valamint a kulturális javak.
 - A 7. § 45. és 46. pontja alapján védetté nyilvánított régészeti lelőhely a miniszteri döntéssel, határozattal vagy e törvény alapján miniszteri rendelettel védetté nyilvánított kiemelkedő történeti és kulturális jelentőségű, nyilvántartott régészeti lelőhely; védett örökségi elem pedig az e törvény erejénél fogva általános védelem alatt álló, illetve miniszteri rendelettel vagy hatósági eljárás során védetté nyilvánított kulturális örökségi elem.
- [29] Mindezekből következően a szaktörvény szerint a kulturális örökség három eleme védetté nyilvánításának különböző módja van; a törvény
- a régészeti lelőhelyet a miniszter határozattal vagy rendeletben nyilvánítja védetté;
 - a műemléki értékek és kulturális javak körébe tartozó elemek a törvény erejénél fogva védettek, bizonyos elemeket a miniszter rendelettel vagy a hatóság eljárása során nyilvánítja védetté.
- [30] Mindez azonban nem érinti a kulturális örökség elemeinek más jogszabály (nemzetközi szerződés) alapján fennálló védettségét, és nyilvánvalóan a védelem kiterjed a határokon túli magyar vonatkozású kulturális örökség, és a más nemzetek hazánkban található kulturális örökségének védelmére [szaktörvény, azaz a 2001. évi LXIV. törvény 1. § (2) bekezdése, 5. § (2) bekezdése].
- [31] Értelemszerűen a szaktörvény vagy más jogszabály alapján védettséget élvező kulturális örökségi elemek esetében más hatósági eljárásra, további hatósági aktusra nincs szükség, hiszen a védelem a jogszabály, nemzetközi szerződés alapján létrejött, álló.
- [32] A téren lévő Szovjet hősi emlékmű az önkormányzat tulajdona, köztéri szobrászat keretében megvalósított művészeti alkotás, és a kulturális örökség elemeinek részét képező, kulturális javak körébe tartozó.
- [33] A szovjet-országi katonai emlékművek és hősi temetők kegyeleti gondozásáról szóló, a 2006. évi CIX. törvénnyel módosított 1947. évi XIX. törvény 2. §-a szerint „minden község (város) köteles a

területén lévő szovjet-orosz katonai emlékművet, hősi temetőt és sírokat költségvetésének terhére gondozott állapotban tartani".

- [34] A 104/1996. (VII. 16.) Kormányrendelettel kihirdetett, a Magyar Köztársaság Kormánya és az Oroszországi Föderáció Kormánya között a háborúban elesett katonák és polgári áldozatok emlékének megőrkítéséről, valamint sírjaik jogi helyzetéről szóló, Moszkvában, 1995. március 6-án aláírt Megállapodás 2. cikk 4. pontja kimondja, hogy „A Felek biztosítják a magyar Köztársaság és az Oroszországi Föderáció területén levő, orosz, illetve magyar katonai temetkezési helyek, beleértve az emlékművek és más kegyeleti létesítmények védelmét és korlátlan időre szóló megőrzésük jogát.”.
- [35] Az emlékmű védelme a Magyar Állam jogszabállyal kihirdetett nemzetközi egyezményben vállalt kötelezettsége, melynek érvényesülését a szaktörvény kétségtelenül garantálja [1. § (2) bekezdés, 5. § (2) bekezdés], az a hatályos magyar jogszabályi rendelkezésekkel összhangban álló.
- [36] Értelemszerűen a védettség létrejöttéhez külön eljárásra, hatósági aktusra nincs szükség, az a felidézett jogszabályokból közvetlenül következik.
- [37] Az emlékmű ottlétének alapját - amint arra a Legfőbb Ügyészség is hivatkozott - a hatályos jogszabályok biztosítják. A Kúria korábbi határozatában pedig már rámutatott arra, hogy büntetőjogi szempontból valójában a jogszabály engedélye az, ami azt lehetővé teszi (Bfv.III.1.480/2011/6.).
- [38] Ekként az emlékmű a Btk. 371. § (3) bekezdés b) pont ba) alpontja szerinti elkövetési tárgynak tekintendő.
- [39] Az I. rendű terhelt védőjének álláspontja szerint az I. rendű terhelt szándéka nem irányult eredetileg semmilyen rongálási cselekményre. A védő - az 1/2019. (II. 13.) AB határozat [44] bekezdését megjelölve - hivatkozott arra, hogy a bejelentett tüntetés keretei közötti, tehát a gyülekezési jog tartományába eső, alkotmányos védelem alá tartozó politikai akció végigvitelét éppen a tüntetés megvalósítását garantálni hivatott rendőri erők akadályozták meg, és terelték át olyan irányba, ahol az I. rendű terhelt a verbális után, szimbolikus véleménynyilvánítással élt. Ugyanakkor a tőle néhány méternyi közelségben álló nagy létszámú rendőri erők okán biztos tudatában lehetett annak, hogy a tüntetés céljait nyomatékosító jelképes eszközhasználatát a rendőrség nyomban megakadályozza, ahogy ez meg is történt.
- [40] A Kúria változatlan - korábbi Bfv.III.1.480/2011/6. számú határozatában kifejtett - álláspontja szerint a rongálás tárgya értékkel bíró dolog meglévő állaga, elkövetési magatartása pedig olyan állagváltoztatás, ami értékcsökkenéssel vagy értékvesztéssel jár. A dolog állaga a dolog fizikai - adott esetben részekből, elemekből álló - egésze által alkotott egysége,
- aminél fogva történik a dolog birtokban tartása,
- ami alapja és feltétele a dolog helyes, rendeltetészerű funkcionálásának, illetve használatának, és
- ami a dolog értékét képezi, másképpen szólva, amiben a dolog értéke megtestesül.
- [41] Ehhez képest a dolog elkövető számára idegensége azt jelenti, hogy a dolog bármely eleme, része idegen. A rongálás tehát a dolog fennálló állagának egységét bontja meg.
- [42] Mindemellet kétségtelen, hogy a tudattartalom vizsgálata perdöntő.
- [43] Az elkövető tudatának tartalma törvényi tényállási elem, az ún. alanyi okozatosság: a tárgyi oldal elemeinek (elkövetési magatartás, eredmény stb.) külvilágban való megnyilvánulása, ténybelisége, és az elkövető ahhoz való akarati viszonyulása.
- [44] Ez a viszonyulás az elkövetőn belüli, külvilágtól elzárt. Ezért az elkövetési magatartásról (eredményről stb.) való, tudatban előzetesen, illetve egyidejűen meglévő képzet mindig csak valamely, a külvilágban megjelenő fizikai, illetve mérhető (számszaki stb.) tényből következtetéssel ragadható meg, s mint ilyen, ténykérdés. Mindez egyben azt is jelenti, hogy mindig közvetett bizonyítás a tudati tények (szándékosság, gondatlanság) bizonyítása.
- [45] Ebből a szándékosságra, gondatlanságra, illetve annak mikéntjére, s a bűnösségre vont következtetés jogi értékelés, ami viszont jogkérdés.
- [46] A cselekmény tényállásszerűsége ellenében pedig csak olyan körülmények zárhatják ki a

társadalomra veszélyességet (jogellenességet), melyek folytán az elkövető magatartása társadalom számára hasznos, de legalább tűrt.

- [47] E körbe tartozhat valamely alapjog gyakorlása, kiváltképp és időtlenül ilyen az élethez való jog, vagy a véleménynyilvánítás szabadsága [Alkotmány 54. § (1) bekezdés, 61. § (1) bekezdés; Alaptörvény II. cikk, IX. cikk].
- [48] Ez azonban erőszakos magatartás csak akkor lehet, ha közvetlen jogtalan támadást, illetve annak közvetlen fenyegető veszélyét hárítja, vagy közvetlen és másként el nem hárítható veszélyből ment (Btk. 29. §, 30. §, 24/2012. Büntető Elvi Döntés).
- [49] Az emlékmű léte önmagában - értelemszerűen - nem ad erre alapot; az egyébként a magyar fél részéről nemzetközi szerződés és a kölcsönösség elve alapján (tehát nem egyoldalú alapon) fenntartott. A véleménynyilvánítás pedig erőszakos magatartással, erőszakkal - nyilvánvalóan - nem gyakorolható.
- [50] Mindezzel összhangban áll, hogy a Btk. bárminemű motivációtól, indítéktól és célzattól függetlenül büntetni rendeli az erőszak kifejtését, ami, ha testi épség elleni, akkor a testi sértés, ha dolog elleni, akkor a rongálás bűncselekményét valósítja meg (Btk. 170. §, 324. §). Mindemellett a jogosnak vélt igény erőszakkal érvényesítése is bűncselekmény (Btk. 273. §).
- [51] A terheltek rongálási szándékának hiányára hivatkozó védői érveléssel kapcsolatban a Kúria rámutat a következőkre.
- [52] A külvilágba lépő, külvilágban megjelenő verbális megnyilvánulások nehezebben különböztethetők meg a szerint, hogy mi, illetve miben áll az ilyen magatartás hatása. A szó a tethez képest többféle jelentést, tartalmat hordozhat; a tett mindig többet árul el tanúsítója szándékáról, mint a szó.
- [53] Az irányadó tényállás egyértelműen rögzíti, hogy
- az I. rendű terhelt a helyszínen megjelent 25-40 fős tömeget a téren álló Szovjet hősi emlékművön található jelképek eltávolítására szólította fel;
 - ezt követően a terheltek a tömeggel együtt a helyszínre vonultak létrákkal, kalapáccsokkal és vésőkkel felszerelve;
 - közölte a tömeggel, hogy amennyiben nem sikerül a címer eltávolítása, akkor a talapzatnál kezdi a bontást;
 - az I. rendű terhelt a nála lévő kalapáccsal és vésővel a feljárási járdakő és a márványtalapzat közötti műkövet kezdte megbontani, tőle azonban a rendőrök - a cselekmény folytatásának megakadályozása érdekében - elvették a kalapáccsot;
 - ekkor a tömegben állóktól másik kalapáccsot kért, amelyet a II. rendű terhelt át is nyújtott neki azzal, hogy az I. rendű terhelt az emlékmű rongálását folytatni tudja.
- [54] A véleménynyilvánítási szabadsággal kapcsolatban az Alkotmánybíróság kifejtette, hogy „A véleménynyilvánítás szabadsága és a tulajdonhoz való jog ugyanis akkor áll tényleges kollízióban, ha a tetteges véleménynyilvánítás a tulajdon tárgyában állagsérelmet okoz, a tulajdon értékét csökkenti (ilyen kollízió verbális úton nem valósulhat meg: valamilyen tulajdoni tárgy „gyalázása” ugyanis nem a tulajdonhoz való jogot sérti). Ilyen esetben a kollízió feloldásánál gondos körültekintéssel kell eljárni, és figyelembe kell venni, hogy csak kivételes esetekben igazolható alkotmányosan az a véleménynyilvánítás, amely a tulajdon tárgyát rongálja. Ennek vizsgálata során - az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdése alapján - egyfelől figyelembe kell venni, hogy a tulajdonhoz való jog korlátozásának szükségessége tekintetében indokoltnak tekinthető-e a cselekvő véleményének tetteges magatartás által történő kifejezésre juttatása (vagy az más, olyan eszközzel is - pl. felszólalással, molinóval, táblákkal stb. - kifejezhető lenne, amely a tetteges magatartással azonos súlyú figyelemfelkeltésre lenne alkalmas). Másfelől vizsgálni kell azt is, hogy a tett által megvalósuló véleménynyilvánítás során bekövetkező tulajdonjog korlátozás arányban áll-e a véleménynyilvánító cselekvés céljával. E tekintetben a jogalkalmazónak elsődlegesen azt kell vizsgálnia, hogy az érintett személynek a véleménye közlésére szolgáló cselekménye nem korlátozza-e oly mértékben másnak a tulajdonhoz való jogát, amely a tulajdon öncélú, a vélemény

közlésének kereteit túllépő, visszafordíthatatlan, vagy csak jelentős költségráfordítással visszafordítható károsodását eredményezi." {1/2019. AB határozat [38] bekezdés}.

- [55] Az Alkotmánybíróság 17/2020. (VII. 17.) számú határozata szerint:
- „tulajdonhoz való jog intézményvédelmi oldala (azaz a tulajdon tárgyának állagvédelme) legitim cél alapjog korlátozásához. Az Alaptörvényből nem következik, hogy ne lehetne korlátozni a véleménynyilvánítás szabadságát olyan esetekben, amikor a tetteges véleménynyilvánítás útján valamely dolog megrongálódik {[36] bekezdés}.
 - Azon tényből, hogy valamely magatartás a véleményszabadság - vagy akár bármely más alapjog - védelmi körébe esik, nem következhet szükségszerűen a büntetőjogi felelősség alóli mentesülés." {[52] bekezdés}.
 - Az ítélkező bíróságok hatásköre a feltárt tényállás elemeinek átfogó mérlegelése, így az előttük fekvő cselekmény Btk. szerinti minősítése, társadalomra veszélyességének megítélése, míg az Alkotmánybíróság ezen jogalkalmazási folyamattal összefüggésben „a mérlegelés alapjául szolgáló jogértelmezés Alaptörvénnyel való összhangját, illetve a mérlegelés alkotmányossági szempontjainak a megtartását vizsgálhatja felül" {3089/2019. (IV. 26.) AB határozat, Indokolás [23]}.
 - Az Alaptörvény IX. cikkében foglalt véleménynyilvánítás szabadsága a büntetőjogi felelősségre vonás általános akadályának nem tekinthető, ennek értelmében tehát nem lehet teret engedni annak, hogy bárki ezen alapjogát önkényesen gyakorolva, és arra hivatkozva bűncselekményt kövessen el. {[74] bekezdés}".
- [56] A tényállásból kitűnően az emlékműhöz vonuló tömeg létrákkal, kalapáccsokkal, vésőkkel volt felszerelve.
- [57] Ezek közül a kalapács ütésre használása értelemszerű, azzal valamely felületre történő ütés mérése a magatartás erőszakos jellegét, természetét, mibenlétét mutatja, aminek nyilvánvalóan tudati vezéreltsége is van (egyezően azzal, miként a különböző testfelületre mért ütés is többlet, más-más tudattartalommal bír, amint a nyitott tenyérrel és ökölbe szorított kézzel való ütés is eltérő tudattartalmat hordoz).
- [58] Megjegyzi a Kúria, hogy a tudati tartalom, a cselekvés irányultsága szempontjából az sem hagyható figyelmen kívül, hogy amikor az I. rendű terhelttől a rendőrök az első ütést követően elvették a kalapácsot, a tömegben lévőkől újabbat kért - vagyis alappal vonható olyan tudattartalomra következtetés, miszerint tisztában volt azzal, hogy van, lesz másik eszköz -, amit a II. rendű terhelt ezt követően át is adott számára.
- [59] Mindezen tényekből pedig alappal vonható következtetés, hogy már az első ütés szándékolt, tudatilag vezérelt volt.
- [60] Következésképp egy ilyen kalapáccsal történő ütés - az emlékmű megbontásának, a talapzattól való lebontásának elkezdése - erőszakos magatartás, s mint ilyen, a véleménynyilvánítás szabadsága körébe nem vonható.
- [61] Ez jelen ügyben egyúttal a véleménynyilvánítási szabadság a tulajdonhoz való joggal történő kollíziójának elvégzését, illetve annak eredményét is jelenti, amely az Alkotmánybíróság hivatkozott gyakorlatával összhangban álló.
- [62] Rámutat a Kúria, hogy a rongálással összefüggésben vizsgált erőszakos magatartás kapcsán kifejtett álláspont egyező a dolog elleni erőszak megítélésének következetes ítélkezési gyakorlatával. A dolog elleni erőszakként értékelendő ugyanis a dolog elvételének, megmozdításának rendeltetésellenes módon való megtörténte.
- [63] Az erőszak mindig leküzdést jelent, személy vagy dolog ellenében egyaránt. Dolog ellenében az erőszak értelme, hogy leküzdje a dolog elvételének akadályát; ha más értelme van, akkor a cselekmény nem lopásként, hanem rongálásként értékelendő. Éppen ezért kell lopás esetében a dolog elleni erőszaknak az elvétel előtt, de legfeljebb azzal egyidejűleg történnie (Bfv.III.1.002/2013/11.).

- [64] Az ügyészi indítvány szerint az eljáró bíróság jelen ügyben a rongálás minősített esetének vizsgálata során figyelmen kívül hagyta, hogy a terheltek cselekvősege - az azonos büntetési tétellel, három évig terjedő szabadságvesztéssel fenyegetettség folytán - halmazatban a garázdaság bűncselekménye minősített esetét is megvalósítja.
- [65] Kétségtelen, hogy a 2/2013. (VII. 8.) Bkv (korábban Bkv 34. szám) II. pontja szerint a garázdasággal kapcsolatban az egység, illetőleg a bűnhalmazat helyes megítélésénél a garázdaság elkövetési magatartásából kell kiindulni. A tanúsított magatartás erőszakos volta két irányban nyilvánulhat meg: személy, avagy dolog ellen.
A személy elleni erőszakos magatartás megvalósulhat már a sértett testének egyszerű érintésével is, ha ez a magatartás támadó jellegű. Így lökdösődéssel, rángatással, ütlegeléssel, arculütéssel stb. Ha az ilyen elkövetési módokkal magvalósított garázda magatartás egyéb bűncselekmény törvényi tényállását önállóan nem meríti ki, a garázdaságnak természetes egységben megvalósuló esetéről van szó, akkor is, ha a garázda magatartás több mozzanatból áll. A személy elleni erőszakkal megvalósított garázdasághoz - a garázda magatartás fogalmához - tehát nem tartozik hozzá szükségszerűen a megtámadott személynek bármilyen súlyú testi sértés okozása. Ha viszont az elkövetési mód olyan, hogy a garázda, erőszakos fellépés a sértettnek testi sértést okoz, bűnhalmazat megállapításának lehet helye.
- [66] A dolog elleni erőszakkal elkövetett garázdaságnál az egység, illetőleg a bűnhalmazat értékelése részben hasonló, részben eltérő az előbbiektől. A dolog egyszerű érintése, megfogása erőszakos magatartás tanúsításának még nem minősül. Dolog elleni erőszakos magatartás tanúsítható egyrészt dolgok, tárgyak helyének rendeltetésellenes megváltoztatásával (dobálással stb.), másrészt úgy is, hogy a dologban csak jelentéktelen állagsérelem, rongálódás keletkezik. Minthogy az utóbbiak a dolog elleni erőszakkal elkövetett garázdaság fogalmához - a mindennapi értékítélet szerint - szükségszerűen hozzátartoznak, a bűnhalmazat kérdése a garázdasággal elkövetett rongálásnak ezekben az eseteiben nem, hanem csak akkor kerülhet szóba, ha a rongálás önállóan is megvalósít bűncselekményt.
- [67] A Bkv III. 2. pontja szerint, ha a garázdaságot dolog elleni erőszakos magatartással követik el, és ez utóbbi csupán szabálysértést valósít meg, a garázdaság mellett a rongálás szabálysértésének a megállapítására nem kerülhet sor. A dolog elleni erőszakos magatartás fogalmába ugyanis a - csak szabálysértést megvalósító - csekélyebb károkozás, jelentéktelen állagsérelem beletartozik.
Ha azonban a rongálásban megnyilvánuló garázda, erőszakos magatartás - a nagyobb kárt el nem érően - kisebb kárt okoz [ötvenezer-egy és ötszázezer forint között van, Btk. 459. § (6) bekezdés a) pont], továbbá, ha a szabálysértési értékhatárt meg nem haladó kárt okozó rongálást a garázdaság elkövetője bünszövetségben valósítja meg [Btk. 371. § (2) bekezdés bb) pont], vagyis, ha a rongálás bűncselekmény: a garázdasággal halmazatban a rongálás vétségét meg kell állapítani.
Az ilyen mérvű, illetőleg jellegű rongálás ugyanis már nem szükségszerű velejárója a garázdaságnak, ugyanakkor a garázdasággal megvalósult rongálás vétségének büntetése [Btk. 371. § (2) bekezdés] nem súlyosabb a garázdaság vétségének a büntetésénél [Btk. 339. § (1) bekezdés].
- [68] Amennyiben a garázdaság alapesetét megvalósító dolog elleni erőszakos magatartás nagyobb (stb.) kárt okoz - a törvény rendelkezésénél fogva, a bűnhalmazat mellőzésével - csak a súlyosabb bűncselekmény, azaz a súlyosabb rongálás megállapításának van helye. A garázdaság minősített esetei (büntette) mellett azonban sor kerülhet a nagyobb kárt okozó, illetőleg a védett kulturális javak körébe tartozó tárgy, műemlék, régészeti lelőhely vagy régészeti lelet; vallási tisztelet tárgya vagy vallási szertartás végzésére szolgáló épület; temetési hely, temetkezési emlékhely, illetve temetőben vagy temetkezési emlékhelyen a halott emlékére rendelt tárgy tekintetében elkövetett rongálás büntetnének [Btk. 371. § (3) bekezdés] halmazatban való megállapítására.
- [69] Az ügyész garázdaság megállapítását célzó álláspontját illetően a Kúria előre bocsátja a következőket.
- [70] A garázdaság bűncselekménye esetén az elkövetői magatartás erőszakos mivolta, mibenléte,

másfelől a kihívóan közösségellenesség, és riadalom, megbotránkozás keltésére való alkalmasság tényállási elemek megállapítása körültekintő, az egyes elemek önmagában való és egymással is összefüggő vizsgálatát igényli.

- [71] Következik ez abból, hogy a garázdaság megállapítására nem csupán egyes, hanem valamennyi tényállási elem, ezek összessége teszi alkalmassá a cselekményt. A törvényi tényállás ugyanis - értelemszerűen - nem vagylagos felsorolást tartalmaz.
- [72] Ehhez képest jelentősége van, lehet - a már kifejtettek szerint - az erőszakos magatartás során használt eszköznek, az eszköz valamely tárgy vagy személy ellen irányuló, sérelem okozására való alkalmasságának.
- [73] Ennélfogva nem hagyható figyelmen kívül, ha valaki egy - akár bejelentett - rendezvényen való részvétel során eleve olyan tárgyat, eszközt tart magánál, illetve használ, amely jellegénél, tulajdonságánál fogva dolog elleni vagy személy elleni erőszakos magatartás kifejtésére alkalmas.
- [74] Nyilvánvalóan különböző ugyanis, ha a véleménynyilvánítás beszéd (szólás, jelentéstartalmat hordozó tárgy, plakát) útján való, és mást jelent az erőszak kifejtésére, ellenállás leküzdésére alkalmas eszköz használata. Ez utóbbi ugyanis eltérő tudattartalmat közvetít.
- [75] Itt jegyzi meg a Kúria, hogy ebben, vagyis az erőszakos magatartásban gyökerezik a büntetőjogi, és az ennél enyhébb (szabálysértési) fellépés közti különbség, ami azt is jelenti, hogy a garázdaság bűncselekményének tényállási elemei között ez a hangsúlybeli különbség. De ez nem jelenti azt, hogy bármelyik tényállási elem önmagában elegendő lenne a tényállásszerűség megállapításához.
- [76] Amint azt a Kúria korábban már - Bfv.III.796/2018/8. számú határozatában is - kifejtette, ugyanakkor nem minden erőszakos és másokban megbotránkozás vagy riadalom keltésére alkalmas cselekmény tekintendő kihívóan közösségellenes magatartásnak. Nem szükséges velejárója a kihívó közösségellenesség az olyan cselekményeknek, amelyeket vitatkozás során, annak kereteit túl nem lépő becsületsértést, esetleg könnyű testi sértést elkövetve, avagy szűk családi körben valósítanak meg.
- [77] Amikor azonban a törvényhozó - a szubszidiaritást is a tényállásba iktatva - a garázdaságot önálló bűncselekményként szabályozta, tényállási elemmé tette az elkövető magatartásának kihívó közösségellenességét. Ez pedig nem azonos a minden bűncselekményben felismerhető társadalmi veszélyességgel, a közösség elvárásaival történő szembefordulással, vagy ezen elvárások semmibe vételével. A kihívóan közösségellenes magatartást tanúsító garázda elkövető tudatában van annak, hogy erőszakos cselekedete közvetlenül és durván sérti/sértheti a közösség nyugalomát, ám - akár személyes motivációból fakadó - tettét e közösségi érdek makacs semmibe vételével hajtja végre. Cselekményében a közösségi érdekekkel való szembefordulás - legalább az eshetőleges szándék szintjén - felismerhető (BH 2005.313., BH 2015.52.). Tehát lehet egy magatartás erőszakos - akár személy elleni erőszakos -, azonban, ha a kihívó közösségellenességet nélkülözi, a garázdaság megállapítására nem kerülhet sor.
- [78] Az elkövető magatartását abban a szituációban kell értékelni a tárgyi oldali ismérveket, valamint a köznyugalomra gyakorolt hatását, befolyását illetően is, ahogyan az ott, az adott időpontban és körülmények között megvalósult.
- [79] A köznyugalom nem tértől és időtől elvonatkoztatott valamilyen fogalomrendszer, hanem egy ország törvényes rendje, és annak helyhez és időhöz kötött megbontása vagy arra való alkalmassága jelentős a tényállásszerűség szempontjából. Egy adott magatartás megbotránkozásra vagy riadalomkeltésre alkalmasságának pedig akkor - kifejtésének, tanúsításának időpontjában és helyszínen - kell észlelhetőnek vagy alkalmasnak lennie.
- [80] A kifejtettekből következően az I. rendű és a II. rendű terhelt felmentésére a büntető anyagi jog szabályainak megsértésével került sor.
- [81] Ekként a Kúria a megtámadott határozatot a Be. 663. § (1) bekezdés a) pont I. fordulata alapján - a Be. 649. § (1) bekezdés a) pont ac) alpontjában foglalt okból - az I. rendű és a II. rendű terhelt tekintetében hatályon kívül helyezte, és az elsőfokú bíróságot új eljárásra utasította.

IV.

[82] A Kúria határozata elleni fellebbezést a Be. 6. § (4) bekezdése, a felülvizsgálatot pedig a Be. 650. § (1) bekezdés b) pontja zárja ki.

Budapest, 2021. január 19.

Dr. Márki Zoltán s.k. a tanács elnöke, Molnár Ferencné dr. s.k. előadó bíró, Dr. Bartkó Levente s.k. bíró

A Kúria Bfv.III.347/2020/11. számú határozata 2021. január 19. napján véglegessé vált.

Budapest, 2021. január 19.

Dr. Márki Zoltán s.k.
a tanács elnöke

A kiadmány hitelül:

tisztviselő
BÉ